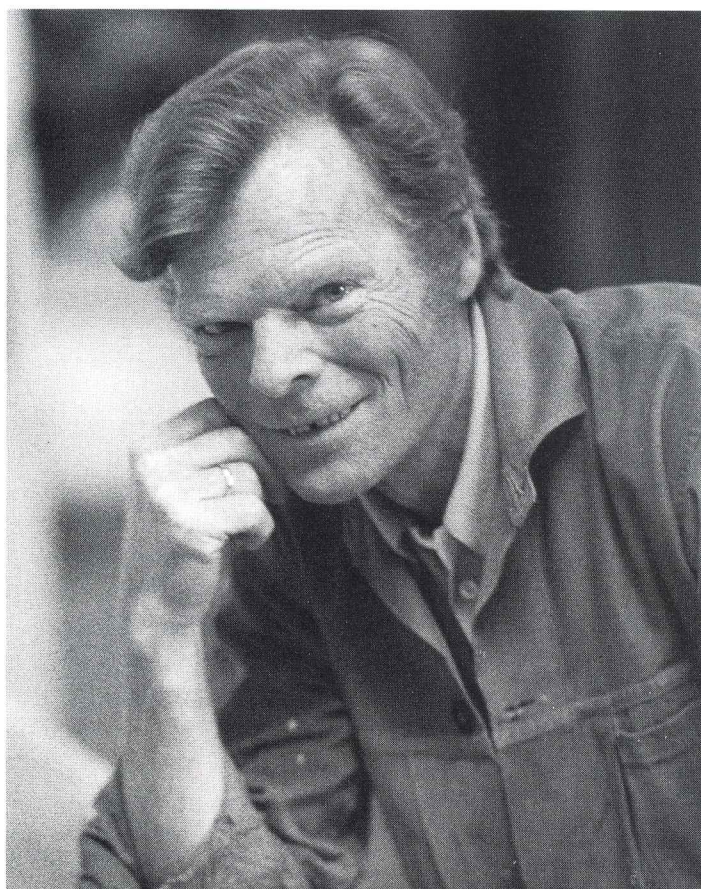

MODELUDSTILLING

Arbejder af teatermaleren og scenografen
IVAN MOGENSEN

AARHUS TEATER

Efteråret 1992

Kære Ivan!

Der er kunstnere, der stort talende, frit i rummet svævende, uden særlig fordybelse og som med en vis nonchalance har tilkæmpet sig plads i vores teaterverden. Mange klatter, strøg, eksperimenter er blevet gjort – og det er heldigvis ikke stoppet. Den form for udtryk har altid været der, og du har da selvfølgelig kendt til det gennem dit arbejde, dagligt, i næsten 50 år på brædderne og med en pensel i hånden. Du har jo altid fulgt med, selvom der har været kæmpeomvæltninger, når man som du har oplevet så lang en periode i dansk teater – dansk teaterhistorie.

En sådan kunstner var *du* ikke – men hvor havde du det godt, når du befandt dig midt i det. Midt dér, hvor pensler, sprøjte, maling bare flød, og hvor du – som den mest suveræne af alle – fik skyer, træer, katte, marmor, Eiffeltårnet og Sacre-Coeur, skrift og andet til at flyde som *én* stor selvfølgelig. Og af et overskud som du havde. Hvorfra?

Fra tiden som naturalist – som elev hos Emil Poulsen. Fra debuten med *Hamlet* med en ung Erik Mørk som gæst – ingen havde da set så let og ubesværet en tolkning til så tung en Shakespeare, som den du gav. Eller fra årene, der fulgte, med din gode ven Henrik Poulsen, sideløbende med et godt samarbejde i Den »nye« Gamle By: Holberg-spillene. Jamen – en god sparringpartner som Holger Boland, og »nu skal det lykkes« – hold da kæft – i dekorationer på kridtgrund, oxydfarver og en ubrændt umbra-pensel, japansk kalligrafi på Holbergsk i *Århus!* – Ja ...

Jeg ved, du mødte alle de store: Hornung, Refn, de »tossede tyskere« og den krukke nordmand, der var klædt som Drachmann. Og selvfølgelig gi'r den slags overskud.

Men når vi husker på, at du sammen med Jens-Anker Olsen faktisk afleverede 15 dekorationer på én sæson, ja så er det svært at forstå, at du er kommet ud med så mange veludførte, rendyrkede dekorationer. Lad mig – uden at være kronologisk historisk – blot nævne *Victor*, *Sangen om Fugleskræmslet*, *Helligtrekongersaften* – ja, i dag taler vi om konceptionskunst og ruminstallationer, men du var dog den første til at lade Shakespeare, i en fægtekamp, foregå på en metafor af en flyvinge. Det var i 1971. *Dødens Triumf*, *Cabaret*, *Mahagonny* – på Den Jyske Opera sidst *Pinafore* – *Den Vægelsindede* på Det Kongelige Teater, med din foretrukne instruktør Erling Schroeder. Og husk også, hvordan du var med til at lave den store succes, Sten Kaaløs *Komedie i Grænselandet*, som drog Danmark rundt – først i Århus, senere på Det Kgl. Teater og Aalborg Teater.

Ja, jeg så faktisk forestillingen i Ålborg, men du var der ikke. Misforstå mig ikke – du var der, som du altid har været der. Men nu sidder du vel deroppe på et af dine astronomiske tilholdssteder – sikkert malet i hånden – sammen med Erik Nordgreen, Svend Johansen, H. C. Andersen, Preben Hornung og alle de andre. Og sammen med skyer og landskaber, som Carl Lund vil misunde dig. Lund maler vel stadig et par skyer, og Refn en færge i ny og næ, men du har nok sluppet alt overarbejde og fået lidt tid til piben og rødvinen. Og vi andre har nu den første udstilling af dig – så kan du selv se dig rundt og forvisse dig om, at det, du har gjort – faktisk er gjort af et overskud. Du gav det videre.

Din hengivne

Steen Lock-Hansen

1953 – en ung Ivan Mogensen præsenterer sin »Hamlet«-model for instruktøren Erik Henning-Jensen.

IVAN MOGENSEN (1930 - 1989) blev som ganske ung ansat på Aarhus Teater i 1945 under den daværende teatermaler Emil Poulsen. I 1953 debuterede han som scenograf på Aarhus Teater i teaterchef Erik Henning-Jensens berømte Hamlet-opsætning, men havde dog allerede, samme sommer, indledt sin årelange tilknytning til Holbergspillene med den sceniske ramme til *Den Vægelsindede* på Friluftsscenen i Den Gamle By.

Nærværende fortegnelse er det første forsøg på at skabe et overblik over Ivan Mogensens omfattende produktion af selvstændige dekorationer, der tæller langt over hundrede vidt forskellige opgaver – fra klassiske skuespil, opera og musicals til moderne dansk og udenlandsk dramatik. Denne udstilling, der præsenterer scenemodeller, udkast og fotos, prøver at give et billede af Ivan Mogensen store spændvidde og mangfoldighed som teatermand og kunstner.

Udstillingen skyldes en frivillig indsats af Betina Na Na Haugaard, cand. mag. i dansk og engelsk og lidenskabeligt interesseret i teater og scenografi. Hun har siden vinteren 1990 arbejdet på at samle og restaurere Ivan Mogensens efterladte modeller – og ønsker at rette en tak til følgende for hjælp undervejs:

Grethe Mogensen, Jørgen Heiner, Barbara Freud-Magnus, teatrets værksteder og informationsafdelingen.

Ivan Mogensens arbejder

- 1953 Den Vægelsindede (Holberg-spillene)
Hamlet (Aarhus Teater)
- 1954 Det lykkelige Skibbrud
Det gamle Spil om Enhver
- 1955 Masser af Guld (s. m. Henrik Poulsen)
Anklage mod en Ukendt
Pernilles korte Frøkenstand (Holberg-spillene)
En Tjener og to Herrer (s. m. Svend Gade / Aa. T.)
- 1956 Det er her det sker
Gert Westphaler (Holberg-spillene)
Eneren (Aa. T.)
- 1957 Påske
Jean de France (Holberg-spillene)
Anna Christie (Aa. T.)
- 1958 Maria Stuart (s. m. Stein Bugge)
Dage på en Sky (s. m. Helge Refn)
Luften er svanger
Erasmus Montanus (Holberg-spillene)
Ung Vrede (Aa. T.)
Pygmalion
- 1959 Han, hun og Satyren
Vintersolhverv
I Forfald
Stemmerne
Hexerie eller blind Allarm (Holberg-spillene)
Scapins Skalkestykker (Aa. T.) ★
Han valgte at tie
Gal af Kærlighed
Julerejsen
- 1960 Besøgstid
Krapps sidste Bånd
Henrik og Pernille (Holberg-spillene)
Der var engang (s. m. Ulf Stenbjørn / Aa. T.)
Natherberget ★
- 1961 Tiger-Harry
Nej
Abracadabra (Holberg-spillene)
Biedermann og Brandstifterne (Aa. T.)
Elverhøj (s. m. Jens Anker Olsen)
- 1962 Eventyr på Fodrejsen (s. m. Ulf Stenbjørn)
Pariserkomedie (s. m. Ulf Stenbjørn)
Stakkels Don Juan
Tartuffe
- 1963 Den Stundesløse (Helsingør Theater)
Spil (Aa. T.)
Køkkenelevatoren ★
- 1964 Gigi
Den kære Afdøde
De tre Klaphatte
Den forvandlede Brudgom (Helsingør Theater)
Man skal ingenting forsværge
- 1965 Stakkels Bitos (Aa. T.) ★
En Damekomedie
Pariserliv (s. m. Jens-Anker Olsen)
Diderich Menschengræk (Helsingør Theater)
Doktor imod sin Vilje
Jeppe på Bjerget (Aa. T.) ★
- 1966 Operation Charlie
Hva' skal vi lave
Barberen i Sevilla (Den Jyske Opera)
Den Vægelsindede (Helsingør Theater)
Hvad siger Naboeerne (Aa. T.)
Det suser i Sassafras'en
- 1967 Den pantsatte Bondedreng (Helsingør Theater / Aa. T.)
Det tvungne Ægteskab
Lille Malcolm og Eunukkerne (Aa. T. / Svalegangen)
- 1968 Penge i Kisten (Aa. T.)
Det hemmelige Ægteskab (Den Jyske Opera)
Sangen om Fugleskræmslet (Aa. T. Studio) ★
- 1969 Mordernes Nat ★
Teaterdirektøren (Den Jyske Opera)
Fru Engells Rosenbed (Aa. T.)
- 1970 I Morgen – et Vindue til Gaden
Mahagonny (Den Jyske Opera)
Il Maestro di Musica
Duefesten (Aa. T.) ★
Harvey
- 1971 Gift dig, Bobby
SOS – Pædagogen (Aa. T. Studio)
Det sete afhænger...
- 1972 Kalkunen
Her bor de gale (Aa. T.)
- 1973 Om 7 Piger (Aa. T. Studio)
- 1974 Victor (Aa. T.) ★
Serbskij-instituttet (Aa. T. Studio)
Panik før Lukketid
- 1975 Dødens Triumf ★
Rose (Aa. T.)
- 1976 Cabaret
Tribadernes Nat (Aa. T. Studio)
- 1977 Den guddommelige Hverdag
Feriebilleder (Svalegangen)
- 1978 Komedie i Grænselandet (Aa. T. Studio)
Strawberry Fields
En god Kone (Svalegangen)
Den Stærkeste I & II og Paria (Aa. T. Studio)
- 1979 West Side Story (Aa. T.) ★
- 1980 Stodderne (Aa. T. Studio)
- 1981 Komedie i Grænselandet (Det Kgl. Teater)
Recensenten og Dyret (Aa. T. / Helsingør Theater) ★
Svejk i Anden Verdenskrig (Aa. T.)
- 1982 Succes, hvordan? ... Sådan! (Aa. T.)
- 1983 Prometheus i Saksen (Svalegangen)
En frygtelig Lykke (Aa. T. Studio)
- 1984 Svejk i Tredie Verdenskrig (Aa. T. Stiklingen)
Pinafore (Den Jyske Opera)
Den Vægelsindede (Det Kgl. Teater)
- 1985 Her er London (Aa. T. Stiklingen) ★
Nøddebo Præstegaard (Aa. T.)
- 1988 No Future
Ingen er så døv ... (s. m. Scherfigs Junglebilleder)
- 1989 Komedie i Grænselandet (Aalborg Teater) ★

v/ Jørgen Heiner

Modeludstillingen omfatter de med ★ markerede forestillinger.